

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247869

**ประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรโรงเรียนบ้านเมืองนะ
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่**

จันจิรา โนคำ

**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**

**บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2555**

๖๐๐๒๖๒๙๘๖

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

ประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรโรงเรียนบ้านเมืองนะ
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

จันจิรา โนคำ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

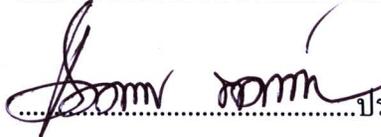
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2555

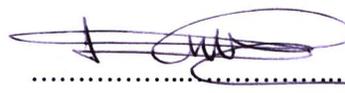
ประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรโรงเรียนบ้านเมืองนะ
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

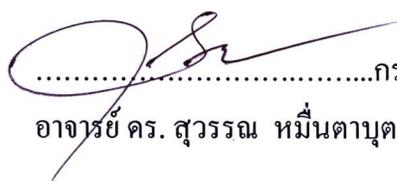
จันจิรา โนคำ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

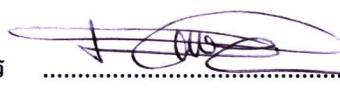
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถพร พงษ์วาท

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ พุทธประเสริฐ

.....กรรมการ
อาจารย์ ดร. สุวรรณ หมั่นตานุตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ พุทธประเสริฐ

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
อาจารย์ ดร. สุวรรณ หมั่นตานุตร

21 พฤษภาคม 2555

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถณพ พงษ์วาท ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ พุทธิประเสริฐ กรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ และ อาจารย์ ดร. สุวรรณ หมั่นตาบุตร กรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะ ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงเรียบร้อยไปด้วยดี ผู้ศึกษาจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) ที่เสียสละเวลาอันมีค่า ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ และอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์และให้ข้อเสนอแนะ แนวคิดที่ดีในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรของ โรงเรียน บ้านเมืองนะ และขอขอบคุณ คุณครูใน โรงเรียนบ้านเมืองนะ ทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วนจนได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาให้ศิษย์คนนี้ได้เรียนรู้ และมีกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานจนส่งผลให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตลอดจนถึงครอบครัวผู้ให้กำลังใจในการศึกษา ให้การสนับสนุน ส่งเสริมและช่วยเหลือตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออุทิศเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

จันจิรา โนคำ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	ประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร โรงเรียนบ้านเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
ผู้เขียน	นางจันจิรา โนคำ
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ พุทธิประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. สุวรรณ หมั่นตาบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

247869

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร พร้อมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร โรงเรียนบ้านเมืองนะ ประชากรผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 2 คน ครูจำนวน 30 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน 1 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ผู้บริหารดีเด่นในด้านวิชาการ จำนวน 3 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความถี่

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ในภาพรวมประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร โรงเรียนบ้านเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีความเหมาะสมและคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในด้านการวางแผนหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสมและคุณภาพอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร และการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร มีความเหมาะสมและคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านการวางแผนหลักสูตรพบว่าหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงและมีการโยกย้ายของบุคลากรบ่อยจึงทำให้หลักสูตรขาดความต่อเนื่อง หลักสูตรไม่แล้วเสร็จ ไม่สมบูรณ์และไม่สำเร็จตามเป้าหมาย แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ คือ โรงเรียนควรสร้างจัดฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้บริหารคณะครู มีความเข้าใจตรงกัน เรื่องหลักสูตร ครูทุกคนควรมีเอกสารหลักสูตรในชั้นเรียน ควรมีการวางแผนบริหารหลักสูตรเชิงระบบ (PDCA) และกำกับโครงการกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้พบว่า หลักสูตรที่จัดทำขึ้นกับเวลาที่สอนไม่สอดคล้องกัน มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัด

การเรียนรู้แต่ไม่ได้มีการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จริง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพคือ
ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างกระบวนการ KM ผู้เรียนต้องได้รับการ
การสอนซ่อมเสริมอย่างจริงจังและวางเงื่อนไขให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ให้เกิดความเข้าใจงานพัฒนาหลักสูตรและการสอนของโรงเรียน ส่วนด้านการประเมินหลักสูตร
พบว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นไม่มีคณะกรรมการในการประเมินการจัดทำหลักสูตรและขาดความ
ต่อเนื่องรวมถึงไม่ได้นำผลการประเมินมาวิเคราะห์วางแผน การวางแผนการประเมินหลักสูตร
ยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่องเครื่องมือและเทคนิคการรายงานข้อมูลไม่หลากหลาย ไม่ครอบคลุม
แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพคือ ควรมีการประเมินหลักสูตรโดยผ่านคณะกรรมการการประเมิน
หลักสูตร และมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงเพื่อจะได้้นำผลไปปรับปรุงพัฒนา
หลักสูตร ส่วนด้านการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร พบว่า ไม่ได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา
หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ขาดการปรับปรุงพัฒนาให้เป็นปัจจุบัน แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ คือ
ควรมีการประเมินหลักสูตรให้ครบทั้งเอกสารหลักสูตร การจัดการเรียนของครู พฤติกรรมการเรียน
และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง และเมื่อสิ้นปีการศึกษา ควรมีการนิเทศ
ผลการดำเนินการและควรมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบแนวทางในการบริหาร
หลักสูตรในครั้งต่อไป

Independent Study Title Curriculum Management Efficiency of Bann Muangna School, Chiang Dao District, Chiang Mai Province

Author Mrs. Janjira Nokham

Degree Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert Advisor

Lect. Dr. Suwan Muentabutra Co-advisor

ABSTRACT

247869

This study is aimed to study curriculum management efficiency including its problems and suggestions in improving curriculum management efficiency of Bann Muangna School. The respondents in this study are 2 school administrators, 30 teachers, 1 outside expert in curriculum development and teaching, 3 administrators who have been awarded an academic excellence, and 3 educational supervisors, totaling 40 persons. Tools used in collecting data are questionnaire and a structural interview form. The data gained will be analyzed by using mean, standard deviation and frequency.

The result of study can be summarized as follows. In an overall image, curriculum management efficiency of Bann Muangna School, Chiang Dao District, Chiang Mai Province, has medium level of suitability and quality. When taking into an account of curriculum planning, it found that suitability and quality were in high level. As for complementation of curriculum, curriculum assessment and adjustment and improvement of curriculum are in medium level. In an aspect of problems in planning curriculum, it found that the curriculum had frequent changes and personnel were often transferred so that the curriculum lacks of consistency and completeness according to the objectives. The method to improve efficiency is that the school should arrange a training in order to enhance knowledge and understanding among a group of administrators and teachers, as they would have a correct and identical understanding towards

the curriculum. Every teacher should have document regarding the curriculum. PCDA system should be applied. Furthermore, activities in the project should be closely supervised in order that they can be carried out according to the designated plan. In an aspect of curriculum application, it found that the conducted curriculum and learning schedule are unmatched. The conducted curriculum was used in learning arrangement but it was not used in an actual field of learning. The method to improve efficiency is that organizational culture should be created to be like a learning social establishing KM process. Learners must receive a make-up teaching in a serious manner and conditions must be laid for learners to improve themselves. There should also be exchange of knowledge in improving understandings of curriculum and teaching of the school. In light of curriculum assessment, it found that the conducted curriculum had no attending committees who shall consistently assess the curriculum conduct and the assessment's results were not brought for analysis. Furthermore, the planning was unsystematic and inconsistent. Tools and techniques of reporting the data were innumerable and uncovered. The method to improve efficiency is that the curriculum should be assessed by curriculum assessment committee and the curriculum should be actually used as the result can be improved. In an aspect of curriculum adjustment and improvement, it found that none of consistent adjustment and improvement has been conducted to be up-to-dated. The method to improve efficiency is that there should be well-rounded curriculum assessment regardless of curriculum documents, teaching arrangement of teachers, learning behaviors and assessment of satisfaction of learners and guardians. Upon the end of each academic year, there should be supervision of the operation result and consistent adjustment and improvement should be done, in order to find out further guidance of curriculum administration.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
ขอบเขตของการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมาย ความสำคัญของประสิทธิภาพ	8
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร	9
กระบวนการบริหารหลักสูตร	15
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรด้วยระบบการควบคุมคุณภาพ	17
การวางแผนหลักสูตร	23
การนำหลักสูตรไปใช้	35
การประเมินผลหลักสูตร	42
การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	59
ประชากร	59
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	59
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการศึกษา	82
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	99
ภาคผนวก ข สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์	102
ภาคผนวก ค สำเนาหนังสือขอเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	103
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าแบบอิสระ	104
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง	116
ประวัติผู้เขียน	119

ญ

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
2	ประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรด้านการวางแผนหลักสูตร	64
3	การนำหลักสูตรไปใช้	67
4	การประเมินผลหลักสูตร	70
5	การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	73

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
1	กรอบแนวคิดวัฏจักรคุณภาพของเดมมิ่ง (Demming Cycle)	17
2	กรอบแนวคิด ระบบการย่อยประสานกันเพื่อทำให้เกิดการบริหารหลักสูตร	18
3	แผนการประเมินหลักสูตรตามหลักการของ (CIPP Model)	45